

**ระบบการจัดการความรู้แบบมีส่วนร่วม :**  
**หลักสูตรฝึกอบรมด้านเศรษฐกิจพอเพียงของมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์**  
**Participatory Knowledge Management System :**  
**Training course of Sufficiency Economy of Rajabhat Rajanagarindra University**

สายฝน เสกขุนทด  
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

### Abstract

This study was aimed to 1) develop participatory knowledge management system and 2) study the satisfaction and the results of using participatory knowledge management system. The participants were 175 trainees from 5 curriculums including 1) Curriculum for members of the sufficiency economy learning center and the Royal Development Projects; outstanding district level 2) Curriculum home-based self-care for self-reliance according to the philosophy of sufficiency economy 3) Curriculum natural farming development according to the philosophy of sufficiency economy 4) Curriculum leadership program for sufficiency economy driving to create new national security supporting the entry into the ASEAN community and 5) Curriculum 9-steps ladder theory for sufficiency, wealth and sustainability (35 trainees for each curriculums). Research tools were 1) Fanpage facebook, satisfaction questionnaire, questionnaire of using knowledge management system. The statistics employed were mean, standard deviation. The research results showed that: Development of participatory knowledge management system: sufficiency economy training course by integrating the ADDIE model with the 7-Step Knowledge Management Process; as follows:

1. A: Analyze; This is a collection of knowledge management information. The sufficiency economy knowledge was both tacit knowledge and explicit knowledge. There were a sub-procedure including 1) knowledge identification; The knowledge content for developing a participatory knowledge management. 2) knowledge creation and acquisition; Tools used include: (1) Community of Practice: CoP (2) After Action Review: AAR (3) Dialogue 3) Knowledge Codification and Refinement; by improving knowledge in the form of document format, animation, and stills.
2. D: Design; The knowledge structure is processed and refined in Fanpage facebook.
3. D: Development; The development and storage of knowledge in the Fanpage facebook.
4. I: Implement including knowledge sharing, learning and completion of the system which was assessed by the satisfaction of 175 users. The satisfaction of the knowledge management system was at the high level.
5. E: Evaluation; It was found that the samples have the behaviors as a whole at a very high level including the morality, the immunity, the knowledge and the moderation. On the other hand, The rationality has the behaviors at the high level.

**Keywords :** Participatory Knowledge Management System, sufficiency economy, Training Course

## บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาระบบการจัดการความรู้แบบมีส่วนร่วม 2) ศึกษาความพึงพอใจ และผลการใช้ระบบการจัดการความรู้ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เข้าอบรม 5 หลักสูตร ได้แก่ 1) หลักสูตรอบรมสมาชิกศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงและโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ระดับอำเภอดีเด่น 2) หลักสูตรหมอวิถีบ้านๆ เพื่อการพึ่งตนเองตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) หลักสูตรการพัฒนากสิกรรมธรรมชาติ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 4) หลักสูตรผู้นำ การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อสร้างความมั่นคงใหม่แห่งชาติ รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน 5) หลักสูตรทฤษฎีบันได 9 ขั้น สู่ความพอเพียง มั่งคั่ง ยั่งยืน หลักสูตรละ 35 คน รวม 175 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ 1) แบบสอบถามความพึงพอใจ และ 3) แบบสอบถามผลการใช้ระบบการจัดการความรู้ ค่าสถิติที่ใช้ ได้แก่ และ S.D. การพัฒนาระบบใช้ ADDIE Model กับกระบวนการจัดการความรู้ ดังนี้

1. การวิเคราะห์รวบรวมข้อมูล (A: Analyze) เป็นการรวบรวมข้อมูลเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งความรู้ที่ฝังอยู่ในคน และความรู้เด่นชัด มีขั้นตอนย่อย ดังนี้ 1) การบ่งชี้ความรู้ คือการกำหนดเนื้อหาความรู้สำหรับการพัฒนาระบบจัดการความรู้แบบมีส่วนร่วม 2) การสร้างและแสวงหาความรู้ เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ (1) ชุมชนนักปฏิบัติ (2) วิธีการทบทวนหลังปฏิบัติ (3) เปิดเวที การเสวนา 3) การประมวลและกลั่นกรองความรู้ โดยการปรับปรุงองค์ความรู้ ในรูปแบบเอกสาร ภาพเคลื่อนไหว ภาพนิ่ง

2. การออกแบบระบบ (D: Design) ได้แก่ การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ โดยวางโครงสร้างความรู้ที่ผ่านการประมวลและกลั่นกรองไว้ในแผนเพจ เพชบุรี

3. การพัฒนาระบบ (D: Development) ได้แก่ การพัฒนาและจัดเก็บความรู้ไว้ในแผนเพจ เพชบุรี

4. การนำไปใช้เพื่อทดสอบระบบ (I: Implement) ได้แก่ การแบ่งปัน แลกเปลี่ยนความรู้ การเรียนรู้ และทดสอบความสมบูรณ์ของระบบโดยผู้เข้าอบรม 175 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

5. การประเมินผลการใช้ระบบ (E: Evaluation) พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมภาพรวมในระดับมากที่สุด ด้านที่มีระดับพฤติกรรมมากที่สุด ได้แก่ ด้านการมีคุณธรรม ด้านการมีภูมิคุ้มกัน ด้านการมีความรู้ และด้านความพอประมาณ ส่วนด้านความมีเหตุผลมีพฤติกรรมในระดับมาก

**คำสำคัญ :** ระบบการจัดการความรู้แบบมีส่วนร่วม เศรษฐกิจพอเพียง หลักสูตรฝึกอบรม

## ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นโครงการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ รัชกาลที่ 9 ทรงวางแผนพัฒนาทรงเสนอแนะให้รัฐบาลร่วมดำเนินการตามพระราชดำริ ปัจจุบันมีโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริจำนวน 4,447 โครงการ (สำนักงาน กปร., ข้อมูล ณ 21 สิงหาคม 2558) กระจายอยู่ในทุกจังหวัดของประเทศไทย นับเป็นฐานรากที่มั่นคงของคนไทยและสร้างความกินดีอยู่ดีแก่ประชาชนอย่างยั่งยืน เศรษฐกิจพอเพียงเป็นหนึ่งในพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ รัชกาลที่ 9 ที่ทรงพระราชทานแก่ประชาชนชาวไทยให้นำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตเพื่อเสริมสร้างครอบครัว ชุมชนให้พึ่งตนเอง เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมในยุคโลกาภิวัตน์ เศรษฐกิจพอเพียงมีบทบาททั้งเชิงวิชาการและปฏิบัติการในบริบทการพัฒนาตามแนวการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ซึ่งเป็นกรอบทิศทางการพัฒนาของโลกภายหลังปี ค.ศ. 2015 (พ.ศ. 2558) ที่องค์การสหประชาชาติ

(United Nations : UN) กำหนดต่อเนื่องจากเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals : MDGs) ที่สิ้นสุดเมื่อเดือนสิงหาคม 2558 สำหรับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลกใน 15 ปีข้างหน้าที่จะใช้เป็นทิศทางการพัฒนาของประชาคมโลก ตั้งแต่เดือนกันยายน 2558 ถึงเดือนกันยายน 2573 ประกอบด้วย 17 เป้าหมาย ได้แก่ ขจัดความยากจน ขจัดความหิวโหย การมีสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี การศึกษามีคุณภาพอย่างเท่าเทียมและครอบคลุม ความเท่าเทียมทางเพศ การบริหารจัดการน้ำและการสุขาภิบาล พลังงานสะอาดที่ทุกคนเข้าถึงได้ การจ้างงานที่มีคุณค่าและการเติบโตทางเศรษฐกิจ อุตสาหกรรมนวัตกรรม โครงสร้างพื้นฐาน ลดความเหลื่อมล้ำ เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์อย่างยั่งยืน แผนการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน การรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การใช้ประโยชน์จากมหาสมุทรและทรัพยากรทางทะเล การใช้ประโยชน์จากระบบนิเวศทางบก สังคมสงบสุข ยุติธรรม ไม่แบ่งแยก และความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (United Nations Thailand, 2015) ปัญหาในปัจจุบัน คือความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงได้มีอยู่กระจาย

ซึ่งประกอบด้วย ข้อเท็จจริง ความคิดเห็น ทฤษฎี หลักการและกรอบแนวคิดต่างๆ รวมถึงทักษะและประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ซึ่งใช้เพื่อการตัดสินใจและการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ชีวิตส่วนตัวหรือการทำงานองค์กร ต้องใช้ความรู้เป็นเครื่องมือช่วยในการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ดังนั้น จึงเกิดแนวคิดว่าจะทำอย่างไรจะสามารถใช้ความรู้ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด (คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2552) จากข้อมูลต่างๆ ที่เกิดขึ้นทำให้มีข้อมูลจัดเก็บอยู่จำนวนมาก และต้องจัดให้อยู่อย่างเป็นระเบียบ เข้าถึงง่าย ทันต่อการใช้งาน คนไทยเริ่มเรียนรู้เกี่ยวกับสาระสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตั้งแต่ พ.ศ. 2517 โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ รัชกาลที่ 9 ได้ทรงเตือนล่วงหน้าให้มีความระมัดระวังเกี่ยวกับความสมดุลด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และทรงแนะแนวทางการพัฒนาประเทศอย่าง “เป็นลำดับขั้น” เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาซึ่งถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์

มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ เป็นสถาบันการศึกษาที่ได้รับพระราชทานนาม “ราชภัฏ” มีความหมายว่า “คน ของพระราชฯ” ที่จะทำงานตามรอยพระยุคลบาทของพระองค์ท่าน เพื่อสืบสานพระราชปณิธานด้านการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยึดมั่นอุดมการณ์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 มาตรา 7 ให้มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่เสริมสร้างพลังปัญญาของแผ่นดิน ฟื้นฟูพลังการเรียนรู้ เชิดชูภูมิปัญญาของท้องถิ่น สร้างสรรค์ ศิลปวิทยา เพื่อความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืนของปวงชน มีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน สถาบันเศรษฐกิจพอเพียงเป็นส่วนงานของมหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ มีเป้าหมายที่จะมุ่งมั่นเดินตามรอย เบื้องพระยุคลบาท มีปณิธานมุ่งสู่ความเป็น “มหาวิทยาลัยท้องถิ่นของพ่อ” โดยมีวิสัยทัศน์ คือ เป็นสถาบันศึกษา พัฒนา วิจัย จัดการความรู้ น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ ลงสู่การปฏิบัติ เผยแพร่สู่ประชาชนในท้องถิ่นและนานาชาติ” ในการดำเนินงานของสถาบันเศรษฐกิจพอเพียงที่ผ่านมา ได้พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เช่น หลักสูตรอบรมสมาชิกศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงและโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ระดับอำเภอดีเด่น หลักสูตร หมอวิถีบ้านๆ เพื่อการพึ่งตนเองตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลักสูตรการพัฒนาหลักสูตรธรรมชาติด้านหลักปรัชญาของ

เศรษฐกิจพอเพียง หลักสูตรผู้นำการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อความมั่นคงใหม่แห่งชาติรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน หลักสูตรทฤษฎีบันได 9 ขั้น สู่อุทิศพอเพียง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นต้น ทั้งนี้ในระยะ 5 ปีที่ผ่านมา มีผู้ผ่านหลักสูตรการฝึกอบรมเป็นจำนวนมาก แต่ปัญหาคือ องค์ความรู้ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และความรู้อื่นๆ ของหลักสูตรฝึกอบรมนั้นๆ กระจุกกระจายไม่เป็นระบบ จึงต้องการพัฒนาระบบเพื่อเป็นแหล่งรวบรวมความรู้ เรื่องโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงรวมทั้งรายละเอียดของหลักสูตรฝึกอบรมดังกล่าว โดยระบบการจัดการความรู้เป็นการนำเสนอให้ผู้สนใจได้นำความรู้ต่างๆ ที่ได้จัดเก็บรวบรวมไว้ เพื่อสะดวกในการค้นหาความรู้ ใช้งานได้ง่ายสะดวก และให้ผู้ใช้งานมีส่วนร่วมในการสร้างองค์ความรู้ ซึ่งการจัดการความรู้ คือ เครื่องมือที่ดึงเอาพลังสร้างสรรค์ของมนุษย์ออกมาทำประโยชน์ โดยที่พลังสร้างสรรค์นั้นอยู่ที่ปฏิสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างมนุษย์ การจัดการความรู้จำเป็นต้อง มีการเอื้ออำนวยความสะดวกในการปฏิสัมพันธ์ระหว่างคนที่ทำงานด้วยกัน ทั้งที่อยู่ในองค์กรหรือชุมชนท้องถิ่นเดียวกัน และต่างองค์กรหรือต่างชุมชนท้องถิ่นให้ช่วยกันปรับปรุงวิธีทำงานได้ดีขึ้นตลอดเวลา (วิจารณ์ พานิช, 2546) การจัดการความรู้ คือกระบวนการที่เป็นเครื่องมือหรือวิธีการเพิ่มมูลค่าหรือคุณค่าของบุคคล กลุ่มบุคคล องค์กร ชุมชนท้องถิ่น หรือเครือข่ายของกลุ่มบุคคล องค์กรหรือชุมชนท้องถิ่น ทั้งนี้การได้มาซึ่งความรู้ความเข้าใจ การใช้ประโยชน์ วิธีปฏิบัติที่ดี รวมถึงผลสำเร็จของการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนั้น จำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชน รวมไปถึงภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ และเอกชน จึงใช้แนวทางการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR) ซึ่งถือว่าการวิจัยเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาชุมชนอย่างแท้จริง เป็นระเบียบวิธีวิจัยที่บูรณาการกิจกรรมของการศึกษาเชิงลึก การศึกษาเชิงวิชาการ และการลงมือปฏิบัติโดยรวบรวมข้อมูลทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพที่ช่วยให้ผู้วิจัยสามารถศึกษา การเปลี่ยนแปลงของชุมชน และสังคมและแก้ไขปัญหาตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ไปพร้อมกัน (White, Suchowierska & Campbell, 2004)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะพัฒนาระบบการจัดการความรู้แบบมีส่วนร่วมหลักสูตรฝึกอบรมด้านเศรษฐกิจพอเพียงของสถาบันเศรษฐกิจพอเพียง มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ โดยประมวลกระบวนการจัดการความรู้ (knowledge process) จาก การศึกษารอบความคิดของ การจัดการความรู้ของนักวิชาการด้านการจัดการความรู้หลายๆ ท่าน อาทิ Laudon & Laudon (2002) ก.พ.ร. และสถาบันเพิ่มผลผลิต (2548) บุญดี บุญญาภิกิจ และคณะ (2548) เป็นต้น นำมาบูรณาการกับวิธีการพัฒนาระบบการจัดการ

ความรู้แบบมีส่วนร่วม ซึ่งมี 5 ขั้นตอน ได้แก่ การศึกษารวบรวม ข้อมูล การออกแบบระบบ การพัฒนาระบบ การทดสอบการพัฒนาระบบ และการประเมินความพึงพอใจต่อระบบของผู้ใช้ โดยในขั้นตอนการศึกษารวบรวมข้อมูลนั้น ผู้วิจัยนำกระบวนการจัดการความรู้ ซึ่งได้แก่ การบ่งชี้ความรู้ การสร้างและแสวงหาความรู้ การประมวลและกลั่นกรองความรู้ การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ การเข้าถึงความรู้ การแบ่งปันและแลกเปลี่ยนความรู้ และการเรียนรู้โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนเพื่อให้ได้ระบบการจัดการความรู้แบบมีส่วนร่วม : หลักสูตรฝึกอบรมด้านเศรษฐกิจพอเพียงของมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ที่มีความเหมาะสม และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาระบบการจัดการความรู้แบบมีส่วนร่วม : หลักสูตรฝึกอบรมด้านเศรษฐกิจพอเพียงของมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อระบบการจัดการความรู้แบบมีส่วนร่วมและผลการใช้ระบบการจัดการความรู้แบบมีส่วนร่วมด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันภายใต้เงื่อนไขการมีความรู้ และการมีคุณธรรม

### กรอบแนวความคิดในการวิจัย

#### 1. การจัดการความรู้

การจัดการความรู้ (knowledge management : KM) คือ การรวบรวม สร้าง จัดระเบียบ แลกเปลี่ยน และประยุกต์ใช้ความรู้ในองค์กร โดยพัฒนาระบบจากข้อมูลไปสู่สารสนเทศ เพื่อให้เกิดความรู้และปัญญา รวมทั้งเพื่อประโยชน์ในการนำไปใช้และเกิดการเรียนรู้ภายในองค์กร รวมถึงองค์ความรู้ที่มีอยู่ในส่วนราชการซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสารมาพัฒนาให้เป็นระบบ เพื่อให้ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้ และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ รวมทั้งปฏิบัติงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพอันจะส่งผลให้องค์กรมีความสามารถในเชิงแข่งขันสูงสุด ซึ่ง Carla O'Dell and Grayson (1998) กล่าวว่า การจัดการความรู้เป็นกลยุทธ์ที่ทำให้คนได้รับความรู้ที่ต้องการภายในระยะเวลาที่เหมาะสม รวมทั้งช่วยทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนและนำความรู้ไปปฏิบัติ เพื่อยกระดับและปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กร บุญดี บุญญากิจ และคณะ (2548) กล่าวว่า การจัดการความรู้เป็นกระบวนการนำความรู้ที่มีอยู่หรือเรียนรู้มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์การ โดยผ่านกระบวนการต่างๆ เช่น การสร้าง รวบรวม แลกเปลี่ยน และใช้ความรู้ เป็นต้น

วิจารณ์ พานิช (2546) ได้ให้ความหมายของคำว่า “การจัดการความรู้” คือ สำหรับนักปฏิบัติ การจัดการความรู้คือ เครื่องมือเพื่อการบรรลุเป้าหมายอย่างน้อย 4 ประการ ได้แก่ บรรลุเป้าหมายของงาน บรรลุเป้าหมายการพัฒนาคน บรรลุเป้าหมายการพัฒนาองค์กรไปเป็นองค์กรเรียนรู้ และบรรลุความเป็นชุมชน เป็นหมู่คณะ ความเอื้ออาทรระหว่างกันในที่ทำงาน การจัดการความรู้เป็นการดำเนินการอย่างน้อย 6 ประการ ได้แก่ (1) การกำหนดความรู้หลักที่จำเป็น (2) การเสาะหาความรู้ที่ต้องการ (3) การปรับปรุง ดัดแปลง หรือสร้างความรู้บางส่วนให้เหมาะต่อการใช้งาน (4) การประยุกต์ใช้ความรู้ในกิจการงานของตน (5) การนำประสบการณ์จากการทำงาน และการประยุกต์ใช้ความรู้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสกัด “ขุมความรู้” ออกมาบันทึกไว้ และ (6) การจัดบันทึก “ขุมความรู้” และ “แก่นความรู้” สำหรับไว้ใช้งาน และปรับปรุงเป็นชุดความรู้ที่ครบถ้วน ลุ่มลึกและเชื่อมโยงมากขึ้น เหมาะต่อการใช้งานมากยิ่งขึ้น โดยที่การดำเนินการ 6 ประการนี้บูรณาการเป็นเนื้อเดียวกัน ความรู้ที่เกี่ยวข้องเป็นทั้งความรู้ที่ชัดแจ้ง (explicit Knowledge) อยู่ในรูปของตัวหนังสือหรือรหัสอย่างอื่นที่เข้าใจได้ทั่วไป และความรู้ฝังลึก (tacit Knowledge) อยู่ในใจ (ความเชื่อ ค่านิยม) อยู่ในสมอง (เหตุผล) และอยู่ในมือ และส่วนอื่นๆ ของร่างกาย (ทักษะในการปฏิบัติ) การจัดการความรู้เป็นกิจกรรมที่คนจำนวนหนึ่งทำร่วมกัน ไม่ใช่กิจกรรมที่ทำโดยคนคนเดียว

#### 2. กระบวนการจัดการความรู้

เป็นกระบวนการที่จะช่วยให้เกิดพัฒนาการของความรู้ หรือการจัดการความรู้ที่จะเกิดขึ้นภายในองค์กร มีทั้งหมด 7 ขั้นตอน (วิจารณ์ พานิช, 2546) ได้แก่ 1) การบ่งชี้ความรู้ เป็นการพิจารณาว่าองค์กรมีวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ เป้าหมายคืออะไร และเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย จำเป็นต้องใช้อะไร ขณะนี้มีความรู้อะไรบ้าง อยู่ในรูปแบบใด อยู่ที่ใคร 2) การสร้างและแสวงหาความรู้ เช่น การสร้างความรู้ใหม่ แสวงหาความรู้จากภายนอกรักษาความรู้เก่า กู้จัดความรู้ที่ใช้ไม่ได้แล้ว 3) การประมวลและกลั่นกรองความรู้ เช่น ปรับปรุงรูปแบบเอกสารให้เป็นมาตรฐานใช้ภาษาเดียวกัน ปรับปรุงเนื้อหาให้สมบูรณ์ 4) การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ เป็นการวางโครงสร้างความรู้ เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการเก็บความรู้อย่างเป็นระบบในอนาคต 5) การเข้าถึงความรู้ ทำให้ผู้ใช้ความรู้เข้าถึงความรู้ที่ต้องการได้ง่ายและสะดวก เช่น ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เว็บไซต์ เป็นต้น 6) การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ กรณีเป็น explicit Knowledge จัดทำเป็นเอกสาร ฐานความรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือกรณีเป็น tacit Knowledge จัดทำเป็นระบบทีมข้ามสายงาน กิจกรรมกลุ่มคุณภาพและนวัตกรรม ชุมชนแห่งการเรียนรู้ เวทีแลกเปลี่ยนความรู้ เป็นต้น และ 7) การเรียนรู้ ควรทำให้การเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งของงาน เช่น เกิดระบบการเรียนรู้จากสร้าง

องค์ความรู้ การนำความรู้ไปใช้เกิดการเรียนรู้ และประสบการณ์ใหม่ และหมุนเวียนต่อไปอย่างต่อเนื่อง

### 3. ระบบการจัดการความรู้แบบมีส่วนร่วม

ระบบการจัดการความรู้แบบมีส่วนร่วม เกิดจากการบูรณาการระหว่างการพัฒนาแบบตามรูปแบบแอดดี (ADDIE Model) หรือแบบจำลอง ADDIE (Richey, Klein, & Tracey, 2011) เป็นโมเดล 5 ขั้นตอนกับกระบวนการจัดการความรู้ซึ่ง 7 ขั้นตอน เกิดเป็นระบบการจัดการความรู้แบบมีส่วนร่วมมีทั้งหมด 5 ขั้นตอนหลัก 7 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

3.1 การวิเคราะห์ศึกษารวบรวมข้อมูล (A : Analyze) รายละเอียดการวิเคราะห์ มีดังต่อไปนี้

3.1.1 การวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการจำเป็นในการจัดการความรู้ ได้แก่ จัดการเรียนรู้ในหลักสูตร รายวิชา หรือเนื้อหาอะไร เป็นการจัดแบบเต็มรูปแบบหรือแบบผสมผสาน (blended learning) เป็นต้น

3.1.2 การวิเคราะห์เนื้อหา หรือกิจกรรมของบทเรียน ผู้ออกแบบในขั้นนี้คือผู้จัดการเรียนรู้ดำเนินการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการวิเคราะห์ที่เหมาะสมนั้นสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายมากที่สุด โดยขั้นตอนการวิเคราะห์เนื้อหา ทุกหัวเรื่องย่อยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม จัดลำดับและจัดกลุ่มเนื้อหาเพื่อแบ่งเป็นหัวเรื่องย่อยๆ ตามปริมาณของเนื้อหา และจัดลำดับความสัมพันธ์ของเนื้อหาแต่ละหัวเรื่องย่อย

3.1.3 การวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย โดยวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลผู้เรียน เช่น ระดับชั้น อายุ ความรู้พื้นฐาน เพื่อให้ได้บทเรียนที่มีคุณภาพและเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

3.1.4 วิเคราะห์วัตถุประสงค์ โดยกำหนดวัตถุประสงค์ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย

3.1.5 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ได้แก่ อุปกรณ์สนับสนุนการเรียนของผู้เรียน เช่น จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ความเร็วของระบบเครือข่ายและช่องทางการสื่อสาร เป็นต้น มีขั้นตอนย่อยที่ 1 การบ่งชี้ความรู้ (knowledge identification) ขั้นตอนย่อยที่ 2 การสร้างและแสวงหาความรู้ (knowledge creation and acquisition) และขั้นตอนย่อยที่ 3 การประมวลและกลั่นกรองความรู้ (knowledge codification and refinement)

3.2 การออกแบบระบบ (D : Design) เป็นขั้นที่ต้องประสานระหว่างสิ่งที่เป็นามาตรธรรมจากขั้นวิเคราะห์โดยการแปลงความคิดและนำเสนอเป็นรูปธรรม เช่น การออกแบบ บทดำเนินเรื่อง (storyboard) การเขียนผังงาน (flowchart) มีขั้นตอนย่อยที่ 4 การจัดความรู้ให้เป็นระบบ (knowledge organization)

3.3 การพัฒนาระบบ (D : Development) เป็นขั้นตอนของการลงมือปฏิบัติการสร้างบทเรียนตามผล การออกแบบจาก

ขั้นตอนที่สอง ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่ต้องอาศัยผู้มีความเชี่ยวชาญ เช่น นักออกแบบคอมพิวเตอร์กราฟิก นักคอมพิวเตอร์ผู้ดูแล และจัดการระบบการจัด การเรียนการสอน (LMS : Learning Management System) โดยมีระบบย่อยที่ 5 การเข้าถึงความรู้ (knowledge access)

3.4 การนำไปใช้เพื่อทดสอบระบบ (I : Implement) การนำไปใช้เป็นการนำระบบการจัดการความรู้ที่ผ่านการพัฒนาในรูปแบบของสื่อดิจิทัล เผยแพร่บนระบบเครือข่าย (network) เพื่อให้ผู้เรียนหรือกลุ่มเป้าหมายได้เรียนและร่วมกิจกรรมต่างๆ ซึ่งในขั้นตอนนี้จำเป็นต้องเก็บข้อมูล รวบรวมความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และปัญหาต่างๆ ที่พบจากการเรียนรู้ด้วยระบบการจัดการความรู้เพื่อ การปรับปรุงต่อไป โดยมีขั้นตอนย่อยที่ 6 การแบ่งปันและแลกเปลี่ยนความรู้ (knowledge sharing) และขั้นตอนย่อยที่ 7 การเรียนรู้ (learning)

3.5 การประเมินผลการใช้ระบบ (E : evaluation) เป็นการประเมินการจัดการความรู้แบบมีส่วนร่วม ด้านความรู้ ด้านทักษะและด้านเจตคติ

### 4. ความรู้เกี่ยวกับเฟซบุ๊ก

เฟซบุ๊ก (facebook) คือเว็บไซต์ที่ให้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ (social network sites) ผ่านอินเทอร์เน็ต หรือเรียกได้ว่าเป็นสื่อสังคมออนไลน์ที่มีขนาดใหญ่ที่สุด ถูกก่อตั้งโดย มาร์ก ซักเคอร์เบิร์ก (Mark Elliot Zuckerberg) เปิดใช้งานเมื่อ 4 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2004 (พ.ศ. 2547) ดำเนินงานและมีเจ้าของคือ บริษัท เฟซบุ๊ก (Facebook, Inc.) ผู้ใช้สามารถสร้างข้อมูลส่วนตัว เพิ่มรายชื่อผู้ใช้งานในฐานะเพื่อนและแลกเปลี่ยนข้อความ รวมถึงได้รับแจ้งโดยทันทีเมื่อพวกเขาปรับปรุงข้อมูลส่วนตัว โดยผู้เป็นสมาชิกของเฟซบุ๊ก นั้นสามารถสร้างพื้นที่ส่วนตัว สำหรับแนะนำตัวเอง ติดต่อกับเพื่อน ทั้งแบบข้อความ ภาพ เสียง และวิดีโอ โดยผู้ใช้สามารถเลือกที่จะเป็นหรือไม่เป็นเพื่อนกับใครก็ได้ในเฟซบุ๊ก คุณสมบัติที่สำคัญของเฟซบุ๊ก คือ การสร้างเครือข่าย ดังนั้น จุดเน้นของเฟซบุ๊กที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ คือ การสร้างเครือข่ายระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ทั้งในและนอกสถานศึกษา การใช้งานเฟซบุ๊กแบ่งออกเป็น 3 รูปแบบ คือ ข้อมูลส่วนตัว (profile) กลุ่ม (group) และหน้า หรือแฟนเพจ (fanpage)

### 5. ประมวลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สันสกฤต มณีโมไนย (2551) ทำวิจัยเรื่อง ความรู้ ความเข้าใจ และการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ ในการดำเนินชีวิต : กรณีศึกษานักศึกษาปริญญาโท ภาคพิเศษ คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พบว่า ส่วนใหญ่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง มีความรู้ความเข้าใจในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ใน



ระดับสูง และมีการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับมาก ฉันทนา วิริยเวชกุล (2552) วิจัยเรื่อง การจัดการความรู้ในการเรียนการสอนเรื่องภาวะโลกร้อนระดับบัณฑิตศึกษา ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการในการจัดการความรู้ในการเรียนการสอนเรื่องภาวะโลกร้อนระดับบัณฑิตศึกษาคือ ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดความรู้ ขั้นตอนที่ 2 การสืบค้นความรู้ ขั้นตอนที่ 3 การสร้างความรู้ ขั้นตอนที่ 4 การจัดเก็บความรู้ ขั้นตอนที่ 5 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ขั้นตอนที่ 6 การประเมินผลความรู้ เป็นการวัดและประเมินผล หลังจากการจัดการความรู้เสร็จสิ้นลง แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ 1) การประเมินผลความรู้ 2) การประเมินผลการปฏิบัติงาน 3) การประเมินผลทัศนคติ พรพรรณ เกตุประกอบ และสุพจน์ นิตยสุวัฒน์ (2553) ทำวิจัยเรื่อง ระบบการจัดการองค์ความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมและพัฒนาความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงจากแหล่งต่างๆ ด้วยการจัดการความรู้โดยใช้การจัดการกลุ่มผลลัพธ์จากการสืบค้นเป็นหมวดหมู่ จากโปรแกรม PHP และ ใช้ MySQL ในการจัดการฐานข้อมูล ให้ความยืดหยุ่นสูงใช้งานง่าย จะประกอบด้วย ผู้ใช้งาน ผู้ดูแลระบบ ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นการนำความรู้ที่ซ่อนเร้นจากผู้เชี่ยวชาญในเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ และสามารถถ่ายทอดแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ซึ่งกันและกันได้ สามารถจัดการความรู้เกี่ยวกับการนำเสนอบทความ การแสดงความคิดเห็น ซึ่งผู้ใช้สามารถนำไปใช้ได้โดยง่าย จากการประเมินความพึงพอใจของระบบการจัดการองค์ความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ที่ระดับ 4.30 ความพึงพอใจในระดับดีประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้ระบบผู้ใช้งานสามารถนำไปใช้ในการจัดการความรู้ออนไลน์ได้ พร้อมทั้งระบบมีความยืดหยุ่นสูง รองรับการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อมรชัย ชัยชนะ (2554) ทำวิจัยเรื่อง ระบบ การจัดการความรู้เรื่องการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและหาคุณภาพของระบบการจัดการความรู้เรื่องการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นการรวบรวมองค์ความรู้ การศึกษาปัญหาจากการปฏิบัติการฝึกสอนหรือวิธีปฏิบัติงานในสถานศึกษานำมาอภิปรายปัญหาและสัมมนาร่วมกันเพื่อแนวทางการแก้ไขมาพัฒนาให้เป็นระบบ เพื่อให้ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้ และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในรายวิชาการฝึกปฏิบัติวิชาชีพครู 1 และ 2 การบริหารจัดการด้าน ครุศาสตร์วิศวกรรม ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1 และ 2 และสัมมนาการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1 และ 2 กลุ่มตัวอย่าง คือ อาจารย์สาขาวิชา ครุศาสตร์วิศวกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่สอนในรายวิชาเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและสัมมนาการสอน 7 คน เครื่องมือ

ในการวิจัยสร้างจากโปรแกรมเวิร์ดเพรสส์ รุ่น 3.1.4 และใช้ฐานข้อมูล MySQL ประเมินคุณภาพของระบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน ประเมินคุณภาพ 4 ด้าน คือ ด้านการตรงตามความต้องการของผู้ใช้ระบบ ด้านการทำงานได้ตามฟังก์ชันงานของระบบ ด้านความง่ายต่อการใช้งานระบบ และด้านการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลในระบบ ผลการวิจัยพบว่า ระดับคะแนนเฉลี่ยของแบบประเมินคุณภาพของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับระบบจัดการความรู้เรื่องการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู วิเคราะห์ตามรายการประเมิน 32 รายการ มีเกณฑ์คุณภาพอยู่ในระดับดีมาก 11 รายการ และมีเกณฑ์คุณภาพอยู่ในระดับดี 21 รายการ ซึ่งผลการประเมินคุณภาพของระบบมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.43 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.61 แสดงว่าระบบการจัดการความรู้เรื่องการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีคุณภาพอยู่ในระดับดี ส่วนพิทักษ์ พรหมเจริญ (2559) ทำวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันของกลุ่มสมาชิกกองทุนหมู่บ้านหนองสาริกา ต.แปลงยาว อ.แปลงยาว จ.ฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันของกลุ่มสมาชิกกองทุนหมู่บ้านหนองสาริกา คือ ประชาชนยังขาดความรู้และความเข้าใจเรื่องการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน และข้อเสนอแนะที่พบว่ามีมากที่สุด คือ จัดให้มีการศึกษาดูงานในพื้นที่ที่ประสบความสำเร็จในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน สมาชิกส่วนใหญ่มีระดับความรู้ความเข้าใจสูง โดยหลังจากการศึกษาได้ประเมินความรู้ความเข้าใจเรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงปรากฏว่ากลุ่มสมาชิก ส่วนใหญ่มีความรู้ความหมายปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ การดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสมพออยู่พอกิน มีความรู้ความพอประมาณ คือ การมีความพอดีต่อความจำเป็นในครอบครัว มีความรู้ความมีเหตุมีผล คือ การตัดสินใจโดยเปรียบเทียบข้อมูลต่างๆ มีความรู้ว่าการมีภูมิคุ้มกันคือ การเตรียมตัวรับการเปลี่ยนแปลง มีความรู้ว่าการมีความรู้ คือ การเข้าฝึกอบรมเกี่ยวกับอาชีพที่ทำ มีความรู้ว่าการมีคุณธรรม คือ การทำงานอย่างขยันขันแข็ง และการมีความอดทนและแบ่งปันเพื่อนบ้าน โดยกลุ่มสมาชิกมีความพึงพอใจต่อโครงการศึกษาดูงานโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.51) ผลการประเมินความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันสรุปได้ว่า ภาพรวมหลังการส่งเสริมการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันสมาชิกมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.06) และชนิกานต์ เพชรงาม (2560) ทำวิจัยเรื่อง แนวทาง การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการทรัพยากรมนุษย์ : เทคนิคเคลลพาย โดยรวบรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ จำนวน 8 คน

เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถาม 3 รอบ ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการวางแผน ทรัพยากรมนุษย์ จะพิจารณาอัตราการเติบโตตามกำลังความสามารถขององค์กร เน้นการสรรหาภายใน และคัดเลือกบุคลากร โดยพิจารณาค่านิยม ทักษะ ทักษะที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมองค์กร สำหรับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์จะพัฒนาพนักงานให้สอดคล้องกับแผนธุรกิจขององค์กร รวมถึงการพัฒนาในด้านคุณธรรม จริยธรรมจิตสาธารณะ และใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต ตลอดจนให้พนักงานเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ องค์กร ความรับผิดชอบต่อสังคม และองค์กรควรให้ความช่วยเหลือพนักงานในการแก้ปัญหาหนี้สิน

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมด พบว่าหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักคิดและหลักปฏิบัติที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ทรงมีพระราชดำริชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอด สถาบันเศรษฐกิจพอเพียง มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ในฐานะที่เป็นหน่วยงานของรัฐมีวิสัยทัศน์ “เป็นสถาบันศึกษา พัฒนา วิจัย จัดการความรู้ น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ ลงสู่การปฏิบัติ เผยแพร่สู่ประชาชน ในท้องถิ่นและนานาชาติ” จึงพยายามผลักดันและขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติโดยการนำความรู้จากแหล่งต่างๆ ผ่านหลักสูตรฝึกอบรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 5 หลักสูตร ดังนั้นผู้วิจัยจึงพัฒนาระบบการจัดการความรู้เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมความรู้เรื่องโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยระบบการจัดการความรู้นี้ได้จัดเก็บรวบรวมและเผยแพร่กระจายความรู้ดังกล่าวผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และแฟนเพจ เฟซบุ๊ก ซึ่งสะดวกในการเข้าถึง เพื่อค้นหาความรู้ และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

## วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตรฝึกอบรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถาบันเศรษฐกิจพอเพียง มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ จำนวน 5 หลักสูตรหลักสูตรละ 35 คน รวม 175 คน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยวิธีของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) และวิธีสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แฟนเพจ เฟซบุ๊ก (fanpage facebook) ซึ่งใช้สำหรับการพัฒนาระบบการจัดการความรู้แบบมีส่วนร่วม : หลักสูตรฝึกอบรมด้านเศรษฐกิจพอเพียง 2) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อระบบการจัดการความรู้แบบมีส่วนร่วม จำนวน 15 ข้อ และ 3) แบบสอบถาม ผลการใช้ระบบการ

จัดการความรู้แบบมีส่วนร่วม 1 ฉบับ รวม 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี ด้านการมีความรู้ และด้านการมีคุณธรรม ประเมินความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (content validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน โดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) คือ ถ้าข้อใดมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50-1.00 แสดงว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงตามจุดประสงค์หรือตรงตามเนื้อหานั้น ซึ่งถือว่าข้อคำถามข้อนั้นสามารถนำไปใช้สอบถามกลุ่มเป้าหมายจริงได้ หลังจากนั้น นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้ที่เข้ามาใช้ระบบการจัดการความรู้แบบมีส่วนร่วม : หลักสูตรฝึกอบรมด้านเศรษฐกิจพอเพียง ในช่วงที่ระบบยังไม่เปิดใช้อย่างเป็นทางการ โดยผู้ใช้ระบบจะเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่างจริง เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2538) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ความพึงพอใจและแบบสอบถามผลการใช้ระบบการจัดการความรู้แบบมีส่วนร่วมทั้งฉบับ เท่ากับ .916 และ .954 ตามลำดับ จึงจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับจริงเพื่อนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง และได้เผยแพร่ระบบการจัดการความรู้แบบมีส่วนร่วมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (electronic media) และแฟนเพจ เฟซบุ๊ก (fanpage facebook) เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้ศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองพร้อมกับการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรต่างๆ ตามวันและเวลาที่สถาบันเศรษฐกิจพอเพียงกำหนด เมื่อสิ้นสุดการฝึกอบรมแล้ว ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณด้วยตนเองและทีมงานนักวิจัยได้แบบสอบถามกลับคืน ร้อยละ 100

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยแบ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ระยะการฝึกอบรม โดยสถาบันเศรษฐกิจพอเพียง มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ จัดโครงการฝึกอบรมให้แก่ประชาชนทั่วไปที่สนใจเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรด้านเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 5 หลักสูตร โดยรูปแบบการอบรมมีทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ การทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน รายละเอียดดังนี้

1) หลักสูตรอบรมสมาชิกศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงและโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริระดับอำเภอ จัดอบรมระหว่างวันที่ 12-13 ธันวาคม 2559 เนื้อหา ได้แก่ การเป็นศูนย์การเรียนรู้ต้นแบบที่ประสบความสำเร็จด้านการเผยแพร่เศรษฐกิจพอเพียงแนวทางการดำเนินงานตามหลักเกณฑ์ การคัดเลือกศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงและโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

2) หลักสูตรหมอวิถีบ้านๆ เพื่อการพึ่งตนเองตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จัดอบรมระหว่างวันที่ 24-26 กุมภาพันธ์ 2560 เนื้อหา ได้แก่ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพึ่งตนเองแบบบ้านๆ ภายวิภาคศาสตร์ ชั้นพื้นฐานและ

สรีรวิทยาเบื้องต้นของการเคลื่อนไหว เส้นประสาท 10 เพื่อการนวดอย่างถูกวิธี การนวดขั้นพื้นฐาน (แบบเคลย์คักดีและแบบราชสำนัก) การทำลูกประคบสมุนไพร การประคบ และการอบสมุนไพร

3) หลักสูตรการพัฒนาหลักสูตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จัดอบรมระหว่างวันที่ 9-12 มีนาคม 2560 เนื้อหา ได้แก่ กลักรวมธรรมชาติเพื่อความ มั่งคั่ง มั่นคงของชีวิต หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การทำแผนยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง

4) หลักสูตรผู้นำการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อความมั่นคงใหม่แห่งชาติ จัดอบรมระหว่างวันที่ 30 มีนาคม - 2 เมษายน 2560 เนื้อหา ได้แก่ การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อสร้างความมั่นคงใหม่แห่งชาติ หลักการทรงงาน และถอดรหัสพระมหากษัตริย์ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามรอยพระราชา การจัดการดิน การจัดการน้ำ การจัดการป่า ตามศาสตร์พระราชา กระบวนการกู้ชาติด้วยศาสตร์พระราชา ปฏิบัติการฐานคนรักแม่ธรณี ฐานคนมีน้ำยา ฐานคนรักสุขภาพ และกระบวนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อสร้างความมั่นคงใหม่แห่งชาติรองรับประชาคมอาเซียน

5) หลักสูตร ทฤษฎีบันได 9 ขั้น สู่ความพอเพียง มั่งคั่ง ยั่งยืน จัดอบรมระหว่างวันที่ 24-25 มิถุนายน 2560 เนื้อหา ได้แก่ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีบันได 9 ขั้น แนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงขั้นพื้นฐานและการประยุกต์ (4 พอ : พอกิน พอใช้ พออยู่ พอมีพริ้ว กิจกรรปฏิบัติ ได้แก่ การปลูกผักสวนครัว การปลูกป่า 3 อย่างประโยชน์ 4 อย่าง) แนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงขั้นก้าวหน้าและการประยุกต์ (การทำบุญ ทำทาน การเก็บรักษา การขาย การสร้างเครือข่าย การทำบุญ ตักบาตร การถนอม อาหาร การเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างเครือข่าย)

ผู้วิจัยศึกษารวบรวมข้อมูลการจัดการองค์ความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง โดยนำความรู้จากวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญ ราชบัณฑิต และผู้เข้ารับการฝึกอบรม ซึ่งเป็นความรู้ที่ฝังอยู่ในคน เป็นความรู้จากประสบการณ์ การเรียนรู้ หรือพรสวรรค์ต่างๆ และความรู้เด่นชัด ความรู้ที่เป็นเหตุเป็นผล สามารถรวบรวมและถ่ายทอดออกมาในรูปแบบ หลังจากนั้นผู้วิจัย ได้วางโครงสร้างความรู้ที่ผ่านการประมวลและกลั่นกรองแล้วตามลำดับหัวข้อที่กำหนดไว้ในหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อพร้อมสำหรับการเก็บความรู้ไว้ในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และแฟ้มเพลง เพซบุ๊ก ซึ่งในที่นี้การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ (knowledge organization) รวมถึงการเตรียมรูปภาพที่เกี่ยวข้องเพื่อนำเสนอทั้งภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหว โดยกำหนดการนำเสนอระบบการจัดการความรู้แบบมีส่วนร่วมจนครบทั้ง 5 หลักสูตร

ระยะที่ 2 เก็บรวบรวมข้อมูลจากสมาชิกแฟนเพจ ซึ่งเป็นผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรด้านเศรษฐกิจพอเพียงดังกล่าว โดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ (google form) ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น เพื่อทดสอบความสมบูรณ์ของระบบฯ ด้วยการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ระบบ

ระยะที่ 3 เก็บรวบรวมข้อมูลจากสมาชิกแฟนเพจ ซึ่งเป็นผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรด้านเศรษฐกิจพอเพียงดังกล่าว โดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ เพื่อศึกษาผลการใช้ระบบ การจัดการความรู้แบบมีส่วนร่วมด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกัน ด้านการมีความรู้ และด้านการมีคุณธรรม

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.1 ประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ระบบ โดยกำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.80 หมายถึง ผู้ใช้ระบบฯ มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.81-2.60 หมายถึง ผู้ใช้ระบบฯ มีความพึงพอใจในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61-3.40 หมายถึง ผู้ใช้ระบบฯ มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41-4.19 หมายถึง ผู้ใช้ระบบฯ มีความพึงพอใจในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.20-5.00 หมายถึง ผู้ใช้ระบบฯ มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

4.2 วิเคราะห์ผลการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยกำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.20-4.00 หมายถึง แสดงพฤติกรรมหรือปฏิบัติในระดับมากที่สุด (ทำทุกครั้ง)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.41-3.19 หมายถึง แสดงพฤติกรรมหรือปฏิบัติในระดับมาก (ทำเป็นส่วนใหญ่)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.61-2.40 หมายถึง แสดงพฤติกรรมหรือปฏิบัติในระดับปานกลาง (ทำบ้างเป็นบางครั้ง)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 0.81-1.60 หมายถึง แสดงพฤติกรรมหรือปฏิบัติในระดับน้อย (ทำบ้าง)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 0.00-0.80 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรมหรือปฏิบัติเลย (ไม่เคยทำเลย)

## สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ระบบการจัดการความรู้แบบมีส่วนร่วม : หลักสูตรฝึกอบรมด้านเศรษฐกิจพอเพียงของมหาวิทยาลัย



ราชภัฏราชชนครินทร์ ซึ่งเกิดจากการบูรณาการระหว่างการพัฒนา ระบบตาม ADDIE Model กับกระบวนการจัดการความรู้ 7 ขั้นตอน โดยมีรายละเอียดการพัฒนาดังนี้

1. การวิเคราะห์ศึกษารวบรวมข้อมูล (A : Analyze) การศึกษารวบรวมข้อมูลการจัดการองค์ความรู้ เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง โดยนำความรู้จากวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญ ปราชญ์ชาวบ้าน และผู้เข้ารับการฝึกอบรม ซึ่งเป็นความรู้ที่ฝังอยู่ในคน เป็นความรู้จากประสบการณ์ การเรียนรู้ หรือพรสวรรค์ต่างๆ และความรู้เด่นชัด ความรู้ที่เป็นเหตุเป็นผล โดยรวบรวมและถ่ายทอดในรูปแบบต่างๆ ดังนี้

ขั้นตอนย่อยที่ 1 การบ่งชี้ความรู้ คือการกำหนดเนื้อหาความรู้ สำหรับการนำมาพัฒนาระบบจัดการความรู้แบบมีส่วนร่วม ได้แก่ เนื้อหาจากหลักสูตรฝึกอบรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถาบันเศรษฐกิจพอเพียง มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ จำนวน 5 หลักสูตร ได้แก่ (1) หลักสูตรอบรมสมาชิกศูนย์เรียนรู้ เศรษฐกิจพอเพียงและโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ระดับอำเภอดีเด่น (2) หลักสูตรทรมอวิถีบ้านๆ เพื่อการพึ่งตนเองตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (3) หลักสูตรการพัฒนากสิกรรมธรรมชาติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (4) หลักสูตรผู้นำ การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อความมั่นคงใหม่แห่งชาติรองรับ การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (5) หลักสูตรทฤษฎีบันได 9 ขั้นสู่ความพอเพียง มั่งคั่ง ยั่งยืน

ขั้นตอนย่อยที่ 2 การสร้างและแสวงหาความรู้ การสร้างและแสวงหาความรู้ เกิดขึ้นโดยผู้วิจัยมีส่วนร่วมในฐานะผู้จัดการอบรม วิทยากร และสังเกตการฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมของสถาบัน เศรษฐกิจพอเพียง มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ ณ อาคาร สัมมนาอาคารบางปะกง ปาร์ค 2 และพื้นที่ของสถาบันเศรษฐกิจพอเพียง มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ ต.หัวไทร อ.บางคล้า จ. ฉะเชิงเทรา เครื่องมือในการสร้างและแสวงหาความรู้ ได้แก่ (1) ชุมชนนักปฏิบัติ (Community of Practice : CoP) โดยสร้าง เครือข่ายความสัมพันธ์ที่ไม่เป็นทางการระหว่างผู้เข้ารับการอบรม ผู้จัดการฝึกอบรม รวมทั้งวิทยากร สร้างความรู้ใหม่ๆ ร่วมกัน (2) โดยใช้วิธีการทบทวนหลังปฏิบัติ (After Action Review : AAR) ในช่วงเวลา 19.00-21.00 น. ของทุกวัน (3) เปิดเวที การเสวนา (dialogue) เป็นการปรับฐานความคิด โดยการฟังจากผู้อื่นที่มีความรู้ และประสบการณ์มากกว่า ทำให้สมาชิกเห็นภาพที่มีบริบทใกล้เคียง กัน และเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันมากยิ่งขึ้น (4) การเล่าเรื่อง (story telling) เป็นการจัดกิจกรรมให้ผู้ที่มีประสบการณ์การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติแล้วประสบผลสำเร็จ หรือพบปัญหาอุปสรรคอะไร เพื่อให้สมาชิกท่านอื่นๆ ได้ “เรียนรู้ ผู้อื่นเพื่อพัฒนาตนเอง” และ (5) เพื่อนช่วยเพื่อน (peer assist)

เป็นการจัดกิจกรรมให้ผู้ที่มีประสบการณ์ ความรู้ ความเข้าใจและแบ่งปันประสบการณ์ แบ่งปันความสำเร็จให้เพื่อนสมาชิกได้รับทราบ และจับคู่เป็นเพื่อนกันเพื่อคอยให้คำแนะนำปรึกษา

ขั้นตอนย่อยที่ 3 การประมวลและกลั่นกรองความรู้ ผู้วิจัย ได้ประมวลและกลั่นกรองความรู้ที่รับจากวิทยากร การเสวนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม โดยการปรับปรุงองค์ความรู้ ทั้งในรูปแบบเอกสาร ภาพเคลื่อนไหว ภาพนิ่ง ให้เป็นมาตรฐาน มีเนื้อหาสาระที่สมบูรณ์ เพื่อเตรียมนำไปจัดทำเป็นระบบ การจัดการความรู้

2. การออกแบบระบบ (D : Design) โดยผู้วิจัยได้วางโครงสร้างความรู้ที่ผ่านการประมวลและกลั่นกรองแล้วตามลำดับหัวข้อที่กำหนดไว้ในหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อพร้อมสำหรับ การเก็บความรู้ไว้ในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และแฟลชเพจ เพชบุ๊ก ซึ่งในขั้นนี้คือ ขั้นตอนย่อยที่ 4 การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ รวมถึงการเตรียมรูปภาพที่เกี่ยวข้องเพื่อนำเสนอทั้งภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหว โดยนำเสนอระบบการจัดการความรู้แบบมีส่วนร่วมตามลำดับหลักสูตรจนครบทั้ง 5 หลักสูตร

3. การพัฒนาระบบ (D : Development) ขั้นตอนนี้รวมขั้นตอนย่อยที่ 5 การเข้าถึงความรู้ การพัฒนาระบบการจัดการความรู้แบบมีส่วนร่วม : หลักสูตรฝึกอบรมด้านเศรษฐกิจพอเพียงในครั้งนี้ ผู้วิจัยพัฒนาและจัดเก็บความรู้ไว้ในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และแฟลชเพชบุ๊ก โดยเผยแพร่ระบบการจัดการความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง

4. การนำไปใช้เพื่อทดสอบระบบ (I : Implement) ขั้นตอนนี้ประกอบด้วยขั้นตอนย่อย 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนย่อยที่ 6 การแบ่งปันและแลกเปลี่ยนความรู้ และขั้นตอนย่อยที่ 7 การเรียนรู้ (learning) ซึ่งผู้วิจัยทดสอบความสมบูรณ์ของระบบการจัดการความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ระบบ ซึ่งเป็นสมาชิกแฟลชเพชบุ๊ก จำนวน 175 คน รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ระบบการจัดการความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	ลำดับ
1. การปฏิสัมพันธ์ได้ตอบกับผู้ใช้	3.98	.70	มาก	9
2. ขนาดของตัวอักษรบนจอภาพ	4.26	.79	มากที่สุด	4
3. การใช้สีของตัวอักษรและรูปภาพ	4.17	.71	มาก	6
4. รูปแบบและวิธีการนำเสนอข้อมูล	4.56	.61	มากที่สุด	1
5. การใช้ข้อความเพื่ออธิบายสื่อความหมาย	3.99	.91	มาก	8
6. คุณภาพความถูกต้องของข้อมูลที่ให้บริการ	4.18	.81	มาก	5
7. ประสิทธิภาพ/ความเร็วในการเข้าถึงข้อมูล	3.93	.72	มาก	11
8. ความง่ายต่อการใช้งานของระบบการจัดการความรู้	3.86	.74	มาก	12
9. การใช้สัญลักษณ์หรือรูปภาพในการสื่อความหมาย	3.70	.80	มาก	15
10. ความเป็นมาตรฐานเดียวกันในการออกแบบหน้าจอภาพ	3.73	.79	มาก	14
11. ความเป็นปัจจุบันของข้อมูลในระบบการจัดการความรู้	3.74	.76	มาก	13
12. ข้อมูลมีประโยชน์ ตรงตามความต้องการและตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้	4.15	.69	มาก	7
13. ข้อมูลมีประโยชน์ต่อการนำไปปรับปรุง พัฒนาระบบสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	4.27	.64	มากที่สุด	3
14. มีช่องทางการติดต่อสอบถามและให้ข้อเสนอแนะ	3.96	.76	มาก	10
15. คำศัพท์หรือภาษาที่ใช้มีความคุ้นเคยและสามารถปฏิบัติตามได้	4.29	.69	มากที่สุด	2
ภาพรวมของความพึงพอใจต่อระบบการจัดการความรู้	4.05	.44	มาก	

5. การประเมินผลการใช้ระบบ (E : Evaluation) สรุปผลการใช้ระบบการจัดการความรู้แบบมีส่วนร่วมด้านเศรษฐกิจพอเพียง ภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.25) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีระดับพฤติกรรมหรือระดับปฏิบัติมากที่สุด ได้แก่ ด้านการมีคุณธรรม ด้านการมีภูมิคุ้มกัน ด้านการมีความรู้ และด้านความพอประมาณ (ค่าเฉลี่ย 3.38 3.36 3.29 และ 3.22 ตามลำดับ) ข้อที่มีระดับพฤติกรรมหรือระดับปฏิบัติมาก ได้แก่ ด้านความมีเหตุผล (ค่าเฉลี่ย 3.01) รายละเอียดตารางที่ 2-6

ตารางที่ 2 ผลการใช้ระบบการจัดการความรู้แบบมีส่วนร่วมด้านความพอประมาณ

ข้อความพฤติกรรม/ปฏิบัติ	n = 175 คน		ระดับพฤติกรรม/ที่
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ท่านใช้วิถีความเป็นอยู่แบบเรียบง่าย	3.44	.49	มากที่สุด/5
2. ท่านผลิตวัตถุดิบ อาหารพื้นบ้านที่ปลอดสารพิษเลี้ยงสัตว์ที่จำเป็นไว้บริโภคภายในบ้าน แทนการซื้อจากภายนอก	3.91	.08	มากที่สุด/1
3. ท่านประหยัดไม่ฟุ่มเฟือย เช่น ไม่ดื่ม น้ำอัดลม ไม่ดื่มสุรา/เบียร์/ไม่สูบบุหรี่	3.13	.67	มาก/8
4. ท่านมีหลักประกันชีวิต เช่น มีที่ดินทำกิน มีบ้านอาศัย มีอาหารกินพอเพียง และมีเงินสำหรับใช้อย่างพอเพียง	3.18	.66	มาก/7
5. ท่านแลกเปลี่ยนอาหารและผลิตผลกันกับเพื่อนบ้าน	2.78	.51	มาก/9
6. ท่านทำทุกอย่างด้วยความพอดีตามฐานะ และกำลังไม่น้อยเกินไป ไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่นในทุกด้าน	3.61	.73	มากที่สุด/2
7. ท่านซื้อของสินค้าอุปโภคบริโภคเท่าที่จำเป็น	3.47	.59	มากที่สุด/4
8. ท่านให้รางวัลตัวเองด้วยการซื้อสิ่งของตามที่ต้องการ	1.69	.69	ปานกลาง/10
9. ท่านออมเงินตามฐานะและกำลังก่อน หลังจากนั้นจึงนำมาใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน	3.41	.63	มากที่สุด/6
10. ท่านพอดี พอประมาณ และพอใจในสิ่งที่มี ยินดีในสิ่งที่ได้ ไม่โลภ ซึ่งเริ่มจากใจที่รู้จักพอ เป็นการปฏิบัติตามทางสายกลางหรือมัชฌิมาปฏิบัติ	3.59	.59	มากที่สุด/3
เฉลี่ยรวม	3.22	.24	มากที่สุด

ตารางที่ 3 ผลการใช้ระบบการจัดการความรู้แบบมีส่วนร่วมด้านความมีเหตุผล

ข้อความพฤติกรรม/ปฏิบัติ	n = 175 คน		ระดับพฤติกรรม/ที่
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ท่านฝึกจิตเข้มใจตนเองให้มีคุณธรรม กินอยู่ตามอัตภาพ พึ่งพาตนเองอย่างเต็มความสามารถดำเนินชีวิตโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น	3.73	.51	มากที่สุด/1
2. ท่านใช้จ่ายเงินอย่างมีเหตุผลเท่าที่จำเป็น ประหยัด ประโยชน์สุด	2.97	.95	มาก/6
3. ท่านรับประทานยาสามัญประจำบ้านหรือยาสมุนไพรแต่ถ้าไม่ดีขึ้น จึงค่อยพึ่งสถานบริการสาธารณสุข	1.86	.73	ปานกลาง/10
4. ท่านใช้สารเคมีในการผลิตวัตถุดิบทางเกษตรน้อยลงและใช้อินทรีย์แทน	2.81	.80	มาก/8
5. ท่านมีส่วนร่วมกับการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน กำจัดขยะ กำจัดยุง เป็นต้น	2.63	.78	มาก/9
6. ท่านตัดสินใจทำอะไรอย่างมีเหตุผล โดยพัฒนาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ	2.87	.91	มาก/7
7. ท่านคิดไตร่ตรองก่อนลงมือทำสิ่งต่างๆ อย่างรอบคอบ	3.03	.68	มาก/5
8. ท่านวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ แบบแผน	3.45	.52	มากที่สุด/3
9. ท่านใช้เหตุผลในการหาข้อบกพร่องเมื่อเกิดข้อผิดพลาด จากการทำงาน และใช้ชีวิตประจำวัน	3.59	.52	มากที่สุด/2
10. ท่านพัฒนาตนเอง ครอบครัวยุ ชุมชน ประเทศชาติ ให้ก้าวหน้าไปพร้อมกับความสมดุล มั่นคง และยั่งยืน	3.20	.64	มากที่สุด/4
เฉลี่ยรวม	3.01	.31	มาก

ตารางที่ 4 ผลการใช้ระบบการจัดการความรู้แบบมีส่วนร่วมด้านการมีภูมิคุ้มกัน

ข้อความพฤติกรรม/ปฏิบัติ	n = 175 คน		ระดับพฤติกรรม/ที่
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ท่านดูแลสุขภาพตนเองให้แข็งแรงอย่างสม่ำเสมอ	3.47	.59	มากที่สุด/4
2. ท่านหลีกเลี่ยงสิ่งที่ทำลายสุขภาพของตนเอง	3.09	.69	มาก/8
3. ท่านมีความสุข ความอบอุ่นกับสมาชิกในครอบครัว	3.41	.63	มากที่สุด/6
4. ท่านมีสุขภาพจิต และสุขภาพกายดี	3.59	.59	มากที่สุด/2
5. ท่านจัดสิ่งแวดล้อมภายในบ้าน ปลูกต้นไม้ กำจัดขยะให้สะอาดน่าอยู่อาศัย	3.73	.51	มากที่สุด/1
6. ท่านเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	3.27	.73	มากที่สุด/7
7. ท่านมีหนี้ไม่ก่อรายได้ ฟุ้งเฟ้อ ยุ่งยาก ขาดการประกันความเสี่ยง	3.01	.73	มาก/10
8. ท่านปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยการลดการพึ่งพาจากต่างประเทศ เน้นการใช้สินค้าที่ผลิตด้วยตนเอง หรือผลิตในประเทศไทย	3.56	.65	มากที่สุด/3
9. ท่านสร้างภูมิคุ้มกันหรือป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นให้กับตนเองในทุกเรื่อง	3.43	.54	มากที่สุด/5
10. ท่านเตรียมความพร้อมให้กับตนเองและครอบครัวในทุก ๆ เรื่อง เมื่อมีสิ่งใด เปลี่ยนแปลงกะทันหันตัวท่านและครอบครัวยังสามารถยืนหยัดอยู่ได้	3.07	.65	มาก/9
เฉลี่ยรวม	3.36	.33	มากที่สุด

ตารางที่ 5 ผลการใช้ระบบการจัดการความรู้แบบมีส่วนร่วมด้านการมีความรู้

ข้อความพฤติกรรม/ปฏิบัติ	n = 175 คน		ระดับพฤติกรรม/ที่
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ท่านใช้ยาสามัญประจำบ้าน เช่น ยาลดไข้หรือใช้ยาสมุนไพร หรือรับประทานอาหาร พิษสมุนไพรพื้นบ้านเมื่อเจ็บป่วยเล็กน้อย	3.08	.70	มาก/6
2. ท่านใช้บริการการรักษาจากสถานอนามัย/คลินิก/โรงพยาบาลเมื่อเจ็บป่วยมาก	2.94	.71	มาก/7
3. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นและความรู้ทั่วไปด้านดูแลรักษา สุขภาพของตนเอง	3.86	.82	มากที่สุด/3
4. ท่านแสวงหาความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพตนเองจากภูมิปัญญาท้องถิ่น คนในชุมชน และเข้ารับการฝึกอบรม	2.52	.85	มาก/10
5. ท่านแลกเปลี่ยนและถ่ายทอดความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้แก่สมาชิกในครอบครัว	2.57	.84	มาก/9
6. ท่านมีความรอบรู้ เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน มีความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ	3.58	.75	มากที่สุด/5
7. ท่านนำความรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน	3.95	.84	มากที่สุด/1
8. ท่านมีความรู้เรื่องบัญชีครัวเรือน และนำความรู้นั้นมาใช้ในการบันทึก รายรับ-รายจ่าย ประจำวัน	2.81	.84	มาก/8
9. ท่านพัฒนานตนเองตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการเรียนรู้ด้วย ตนเอง และเรียนรู้จากผู้รู้ สร้างวินัยกับตนเอง โดยเฉพาะวินัยทางการเงิน	3.70	.96	มากที่สุด/4
10. ท่านใช้เวลาว่างศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมทั้งจากผู้รู้ ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต และการฝึกอบรม	3.91	.76	มากที่สุด/2
เฉลี่ยรวม	3.29	.31	มากที่สุด



ตารางที่ 6 ผลการใช้ระบบการจัดการความรู้แบบมีส่วนร่วมด้านการมีคุณธรรม

ข้อความพฤติกรรม/ปฏิบัติ	n = 175 คน		ระดับพฤติกรรม/ที่
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ท่านใช้จ่ายอย่างคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุด กินอยู่อย่างประหยัด ใช้จ่ายพียงพอ ที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า	3.37	.67	มากที่สุด/6
2. ท่านพึ่งตนเองและแนะนำให้สมาชิกทุกคนในครอบครัวพึ่งตนเองให้มากที่สุด	3.58	.55	มากที่สุด/3
3. ท่านเป็นตัวอย่างที่ดีด้านคุณธรรมในเรื่องการประหยัด ซื่อสัตย์ และมีวินัย	3.06	.76	มาก/8
4. ท่านมีความตระหนักในคุณธรรมมีความซื่อสัตย์สุจริต มีความอดทน มีความเพียร ใช้สติ ปัญญาในการดำเนินชีวิต มีความประหยัด มีวินัย สุขภาพ สะอาด สามัคคีและมีน้ำใจ	3.47	.59	มากที่สุด/4
5. ท่านรักษาชาติและบำรุงชาติด้วยการทำเกษตรอินทรีย์	2.79	.67	มาก/9
6. ท่านรู้หน้าที่และกระทำตามหน้าที่ของตนให้ดีที่สุดเพื่อเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์	3.44	.58	มากที่สุด/5
7. ท่านมีจิตใจที่เข้มแข็ง ต่อสู้กับความไม่เพียงพอ และต้องการของตนเองได้	3.62	.53	มากที่สุด/2
8. ท่านยึดมั่นในแนวทางคุณธรรม จริยธรรมในการดำเนินชีวิต	3.74	.47	มากที่สุด/1
9. ท่านมักจะเสียสละสิ่งต่างๆ และเสียสละเวลาเพื่อประโยชน์สุขของส่วนรวมและผู้อื่น	3.27	.73	มากที่สุด/7
10. ท่านอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีอันดีงามของชุมชน	3.44	.58	มากที่สุด/5
เฉลี่ยรวม	3.38	.31	มากที่สุด

อภิปรายผล

ผู้วิจัยขออภิปรายผล ในประเด็นดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาระบบการจัดการความรู้แบบมีส่วนร่วม : หลักสูตรฝึกอบรมด้านเศรษฐกิจพอเพียงของมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ผู้วิจัยได้พัฒนาโดยบูรณาการระหว่างการพัฒนาแบบตามรูปแบบแอดดี (ADDIE Model) หรือแบบจำลอง ADDIE (Richey, Klein, & Tracey, 2011) เป็นโมเดล 5 ขั้นตอนกับกระบวนการจัดการความรู้ 7 ขั้นตอน (วิจารณ์ พานิช, 2546) เกิดเป็นระบบการจัดการความรู้แบบ มีส่วนร่วม ทั้งหมด 5 ขั้นตอนหลัก 7 ขั้นตอนย่อย ซึ่งผู้วิจัยทดสอบความสมบูรณ์ของระบบการจัดการความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ระบบ จำนวน 175 คน พบว่า ภาพรวมของความพึงพอใจต่อระบบการจัดการความรู้อยู่ในระดับมาก โดยซอฟต์แวร์ที่ใช้ในการพัฒนาระบบการจัดการความรู้แตกต่างกันกับผลการวิจัยของพรรณรัตน์ เกตุประกอบ และ สุพจน์ นิตย์สุวัฒน์ (2553) ทำวิจัยเรื่องระบบการจัดการองค์ความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้การจัดกลุ่มผลลัพธ์จากการสืบค้นเป็นหมวดหมู่ จากโปรแกรม PHP และใช้ MySQL ในการจัดการฐานข้อมูลให้มีความยืดหยุ่นสูงใช้งานง่าย ซึ่งเป็นการนำความรู้ที่ซ่อนเร้นจากผู้เชี่ยวชาญในเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ และสามารถถ่ายทอดแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ซึ่งกันและกันได้ จากการประเมินความพึงพอใจ

ของระบบการจัดการองค์ความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ที่

ระดับ 4.30 ความพึงพอใจในระดับดี นอกจากนี้ ยังพบว่า ผู้วิจัยใช้ซอฟต์แวร์ในการพัฒนาระบบการจัดการความรู้แตกต่างจาก อมรชัย ชัยชนะ (2554) ทำวิจัยเรื่อง ระบบการจัดการความรู้เรื่อง การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยสร้างจากโปรแกรมเวิร์ดเพรสส์ รุ่น 3.1.4 และ ใช้ฐานข้อมูล MySQL ประเมินคุณภาพของระบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน ประเมิน 4 ด้าน คือ ด้านการตรงตามความต้องการ ของผู้ใช้ระบบ ด้านการทำงานได้ตามฟังก์ชันงานของระบบ ด้านความง่ายต่อการใช้งานระบบ และด้านการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลในระบบ ผลการวิจัยพบว่า ผลระดับคะแนนเฉลี่ยของแบบประเมินคุณภาพของผู้ทรงคุณวุฒิ วิเคราะห์ตามรายการประเมิน 32 รายการ มีเกณฑ์คุณภาพอยู่ในระดับดีมาก 11 รายการ และมีเกณฑ์คุณภาพอยู่ในระดับดี 21 รายการ ซึ่งผลการประเมินคุณภาพของระบบการจัดการความรู้เรื่องการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีคุณภาพอยู่ในระดับดี และขั้นตอนกระบวนการในการพัฒนาระบบ การจัดการความรู้แบบมีส่วนร่วมแตกต่างกันเล็กน้อยกับฉันทนา วิริยเวชกุล (2552) ทำวิจัยเรื่อง การจัดการความรู้ในการเรียนการสอนเรื่องภาวะโลกร้อนระดับ

บัณฑิตศึกษา โดยกระบวนการในการจัดการความรู้ในการเรียน การสอนเรื่องภาวะโลกร้อนระดับบัณฑิตศึกษา ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดความรู้ ขั้นตอนที่ 2 การสืบค้นความรู้ ขั้นตอนที่ 3 การสร้างความรู้ ขั้นตอนที่ 4 การจัดเก็บความรู้ ขั้นตอนที่ 5 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ขั้นตอนที่ 6 การประเมินผล ความรู้ ทั้งนี้การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยพัฒนาระบบการจัดการความรู้เพื่อ เป็นแหล่งรวบรวมความรู้เรื่องโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งรายละเอียดของหลักสูตร ฝึกอบรมจำนวน 5 หลักสูตร โดยระบบการจัดการความรู้นี้จะนำเสนอ ให้ผู้สนใจได้นำความรู้ต่างๆ ที่ได้จัดเก็บรวบรวมไว้ เพื่อสะดวกใน การค้นหาความรู้ ใช้งานได้สะดวก และให้ประชาชนทั่วไปที่สนใจ เรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีส่วนร่วมในการสร้างองค์ ความรู้ และเผยแพร่กระจายความรู้ดังกล่าวผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ “คน” ที่ต้องการใช้ความรู้ ได้รับ “ความรู้” ที่ต้องใช้ใน “เวลา” ที่ต้องการ โดยเหตุผลที่ผู้วิจัยเลือกใช้ แฟนเพจ เฟซบุ๊ก มีดังนี้

1.1 ปัจจุบันสิ่งที่ทำให้เกิดการบอกต่อได้ในวงกว้างและ รวดเร็ว คือการบอกต่อผ่าน social network หรือสังคมออนไลน์ โดยเฉพาะสังคมออนไลน์ยอดนิยมอย่าง facebook ที่พอมีเรื่องอะไร ที่น่าสนใจจะกด like กด share ส่งต่อกันไปเรื่อยๆ ในวงคนที่รู้จัก และหากคนที่รู้จักสนใจกด like หรือ กด share ต่อซึ่งจะเริ่มกระจาย วงกว้างออกไปเรื่อยๆ นี่ถือเป็นรูปแบบหนึ่งของการตลาดแบบปาก ต่อปากที่มีความรวดเร็วมากในระบบออนไลน์ จึงนำมาประยุกต์ใช้ ในการพัฒนาระบบการจัดการความรู้แบบมีส่วนร่วมเพราะจะให้ ผลตอบรับดียิ่งกว่าการทำระบบฐานข้อมูลทางเว็บไซต์ต่างๆ ไป

1.2 Fanpage เกิดจากวัตถุประสงค์ที่จะสร้างการ ติดตามของผู้ที่สนใจในสิ่งเดียวกัน หรือบุคคลคนเดียวกัน Fanpage ในส่วนนี้ผู้วิจัยสามารถเพิ่มเติมข้อมูลเข้าไปได้เรื่อยๆ ซึ่งสมาชิกหรือ ผู้ที่สนใจติดตามและค่อยๆ ซึมซับข้อมูลเข้าไปโดยที่ไม่รู้สึกรู้ว่าถูก ยัดเยียดข้อมูล

1.3 Fanpage เป็นบริการฟรี จึงดีมากต่อการพัฒนาระบบการจัดการความรู้ ที่ไม่มีงบประมาณในการทำโฆษณา แต่จะ เลือกใช้วิธีทำโฆษณาโปรโมทหน้า Fanpage ที่เก็บเงินแบบ pay per click ซึ่งราคาถูกมากเมื่อเทียบกับบริการโฆษณาวิธีอื่นๆ

2. การประเมินผลการใช้ระบบ (E : evaluation) สรุปผล การใช้ระบบการจัดการความรู้แบบมีส่วนร่วมด้านเศรษฐกิจพอเพียง ภาพรวมทุกด้าน พบว่า หลังจากกลุ่มตัวอย่างเรียนรู้ผ่านระบบการ จัดการความรู้แบบมีส่วนร่วมแล้ว มีพฤติกรรมหรือการปฏิบัติระดับ มากที่สุด ได้แก่ ด้านภาพรวม ด้านการมีคุณธรรม ด้านการมี ภูมิคุ้มกัน ด้านการมีความรู้ และด้านความพอประมาณ ส่วนด้านที่ มีระดับพฤติกรรมหรือระดับปฏิบัติมาก ได้แก่ ด้านความมีเหตุผล สอดคล้องกับสันสกฤต มุนีโมไนย (2551) ทำวิจัยเรื่อง ความรู้

ความเข้าใจและการนำ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการ ดำเนินชีวิต : กรณีศึกษานักศึกษาปริญญาโท ภาคพิเศษ คณะพัฒนา สังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนใหญ่ร้อยละ 93.8 มีความรู้ ความ เข้าใจในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับสูง ส่วนใหญ่นำหลัก เศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต อยู่ในระดับมาก สอดคล้อง กับ ใจทิพย์ อุโพนานิช (2553) ทำวิจัยเรื่อง การนำแนวคิดปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของข้าราชการสำนักงาน ปลัดกระทรวงมหาดไทย ผลการวิจัยพบว่า ระดับการนำแนวคิด ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต ได้แก่ ด้านภูมิคุ้มกัน ในตัวที่ดีอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับวัลย์พรรณ จันทร์หอม (2553) ทำวิจัยเรื่อง การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ใน การดำเนินชีวิตของครูโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ จังหวัดกาญจนบุรี ผลการศึกษาพบว่า การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการ ดำเนินชีวิตของครู โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ จังหวัดกาญจนบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเมื่อพิจารณาทั้งในประเด็นของความ พอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี อยู่ในระดับ มากทั้ง 3 ด้าน สอดคล้องกับสมศักดิ์ ตรงงาม (2553) ทำวิจัยเรื่อง การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของ ประชาชนในอำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัย พบว่า ทศนคติและความคิดในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในการดำเนินชีวิตด้านความพอประมาณ ความมีเหตุผล และ การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีอยู่ในระดับมาก

## ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ADDIE model เป็นรูปแบบที่ประกอบด้วยการวิเคราะห์ ออกแบบ พัฒนา นำไปใช้ และประเมินผล เป็นกรอบแนวคิดที่มี ความยืดหยุ่นและสามารถนำมาประยุกต์ใช้ร่วมกับการพัฒนาระบบ ต่างๆ ได้มาก และเหมาะสำหรับการนำมาใช้เพื่อออกแบบการพัฒนา ระบบการจัดการความรู้ รวมถึงคอมพิวเตอร์ช่วยสอนให้เกิด ประสิทธิภาพสูงสุดและตอบสนองกับศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ทุกเพศ ทุกวัย

2. การนำกระบวนการจัดการความรู้มาจัดทอนหรือ ยุบรวมบางขั้นตอนเข้าด้วยกันได้ เนื่องจากมีลักษณะการดำเนินการ ที่คล้ายกัน เช่น ชั้นประมวลและกลั่นกรองความรู้ กับการจัดความรู้ ให้เป็นระบบ ยุบรวมขั้นการบ่งชี้ความรู้กับการเข้าถึงความรู้ และยุบรวมขั้นการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้กับขั้นเรียนรู้ เป็นต้น

3. ควรเพิ่มช่องทางหรือวิธีการในการขับเคลื่อนปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงให้ลงสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมโดยทุกคน ทุกภาคส่วนต้อง “ระเบิดจากข้างใน” ต้องมุ่งพัฒนาเพื่อสร้างความ

เข้มแข็งให้กับตนเอง และครอบครัวเสียก่อน แล้วจึงค่อยออกมาสู่สังคมภายนอก

## เอกสารอ้างอิง

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2552).

เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

ใจทิพย์ อุโพนานิช. (2553). การวิจัยเรื่อง การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต ของข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ฉันทนา วิริยเวชกุล. (2552). การวิจัยเรื่อง การจัดการความรู้ในการเรียนการสอน เรื่องภาวะโลกร้อน ระดับบัณฑิตศึกษา. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

ชนิกานต์ เพชรงาม. (2560). “แนวทางการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการทรัพยากรมนุษย์ : เทคนิคเดลฟาย.” วารสารราชชนก. มกราคม-มิถุนายน 2560. 14(31) : 89-98.

บุญดี บุญญาภิจ และคณะ. (2548). การจัดการความรู้. กรุงเทพฯ : จีรวัดน์ เอ็กซ์เพรส.

พรพรรณ เกตุประกอบ และสุพจน์ นิตย์สุวัฒน์. (2553). ระบบการจัดการองค์ความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ในการประชุมวิชาการ The 6<sup>th</sup> National Conference on Computing and Information Technology (NCCIT 2010), กรุงเทพฯ ประเทศไทย. 3-5 มิถุนายน 2553.

พิทักษ์ พรหมเจริญ. (2559). “ยุทธศาสตร์การส่งเสริม การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันของกลุ่มสมาชิกกองทุนหมู่บ้านหนองสาริกา ต.แปลงยาว อ.แปลงยาว จ.ฉะเชิงเทรา.” วารสารราชชนก. มกราคม-มิถุนายน 2559. 13(29) : 179-190.

ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

วลัยพรรณ จันทร์หอม. (2553). การวิจัย เรื่องการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของครูโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ จังหวัดกาญจนบุรี. ภาคนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

วิจารณ์ พานิช. (2546). การจัดการความรู้ในยุคสังคมและเศรษฐกิจบนฐานความรู้. กรุงเทพฯ : สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม.

สมศักดิ์ ตรงงาม. (2553). การวิจัยเรื่อง การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในอำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี. ภาคนิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สันสกฤต มณีโมไนย. (2551). การวิจัยเรื่อง ความรู้ ความเข้าใจและการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต : กรณีศึกษานักศึกษาปริญญาโท ภาคนิพนธ์ คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม ภาคนิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) และสถาบันเพิ่มผลผลิต. (2548). พื้นฐานการจัดการความรู้. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เพอร์เน็ท.

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.). โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. สืบค้นวันที่ 21 สิงหาคม 2558, จาก [www.rdpb.go.th/rdpb/](http://www.rdpb.go.th/rdpb/)

อมรชัย ชัยชนะ. (2554). การวิจัยเรื่อง ระบบการจัดการความรู้เรื่อง การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

Carla O'Dell, C., Jackson Grayson, JR., & Nilly Essaides. (1998). *If only we knew what We know: The Transfer of Internal Knowledge and Best Practice*. New York: Free Press.

Krejcie, Robert V. and Morgan, Daryle W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. v. 30, 607-610.

Laudon, K. C., & Laudon, J. P. (2002). *Essential of management information systems* (5<sup>th</sup>ed). New Jersey: Prentice Hall.

Richey, R.C., Klein, J.D., & Tracey, M.W. (2011). *The instructional design knowledge Base*. New York: Routledge.

United Nations Thailand. (2015). *THE GLOBAL GOALS For Sustainable Development* [online]. Retrieved June 11, 2017. From : [www.un.or.th/globalgoals/th/the-goals/](http://www.un.or.th/globalgoals/th/the-goals/)

White, G. W., Suchowierska, M. A., & Campbell, M. (2004). Developing and Systematically Implementing participatory action research. *Archives of Physical Medicine Rehabilitation*, 85(Suppl. 2), S3-S12. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.